

Japanse Duizendknop, een verwoestende plant

Natuurlijk schrijf ik het liefst over leuke verschijnselen in de Zaanse natuur. Niet lang geleden, half oktober, zag ik de Japanse duizendknop (*Fallopia japonica*) in bloei. Echt mooie, grote bladeren en een prachtige witte bloeiwijze. Ik weet dat imkers de Japanse duizendknop enigszins omhelzen omdat hij zo laat in het seizoen bloeit en zo de bijen aan nectar helpt. Het helpt de bijen nog even aan te sterken, voor de grote winterslaap. Maar ook zij beseffen dat de wortels onvoorstelbaar vernietigend kunnen zijn. Niet bevorderen maar bestrijden, is helaas het parool.

In het voorjaar groeien vanuit de wortelstokken dicht op elkaar (duizendknop) veel stengels met grote, mooie bladeren. Afhankelijk van de standplaats kunnen de stengels twee tot drie meter hoog worden. In de winter sterven de bovengrondse delen van de plant weer af.

Vegetaties van Japanse duizendknop bestaan voornamelijk uit vrouwelijke planten, die door het ontbreken van stuifmeel geen zaden vormen. De verspreiding van Japanse duizendknop vindt dan ook voornamelijk vegetatief plaats via de wortelstokken. Menselijk handelen vormt het grootste risico voor de verspreiding van de soort over grotere afstanden. Denk hierbij aan het verslepen van wortel- en stengelfragmenten

door machinaal maaien of transport van grond waarin zich nog delen bevinden. Komen deze fragmenten op een andere locatie in of op de grond terecht, dan groeien daar weer nieuwe planten uit.

Funderingen, bruggen, dijken etc. worden ontzet door de enorme kracht van het expanderende wortelstelsel. Het is verwoestender dan de gewassen heermoes, zevenblad en bamboe tezamen. En dit zegt echt wel wat. Ze groeien in een paar dagen enkele decimeters in lengte. Duivels. De gemeente Zaanstad laat Landschap Noord-Holland de woekerende exoot verwijderen (zie plaatje 2), door diepe verhitting van de bodem, in dit geval op de Westzanerdijk, een

Landschap Noorholland bestrijdt de Japanse duizendknop door diep te stomen. De wortels verzwakken door verhitting

belangrijke waterkering. Men wil hem zoveel mogelijk uit de openbare ruimte verwijderen. Zaanstad zal hier jaren zoet mee zijn, is het vermoeden. Onze gemeente maakt op haar website Zaanstad.nl vreemd genoeg nauwelijks melding van deze exoot. Maar in veel andere gemeenten is het advies: verwijder de Japanse duizendknop.

Geen hypotheek

In Het Verenigd Koninkrijk classificeert de Environmental Protection Act van 1990 de plant als 'controlled waste', wat inhoudt dat hij dezelfde status heeft als huishoudelijk en industrieel afval. Maaisel moet worden afgevoerd naar een vuilstort met een officiële licentie. Af te voeren grond die wortelstokken bevat, moet naar een speciale stortplaats worden gebracht en worden begraven op een diepte van ten minste vijf meter.

Banken geven soms geen hypotheek wanneer de plant in de tuin staat.

Landschap Noorholland bestrijdt de woekeraar thermisch. Kokend water wordt zo diep mogelijk in de bodem gespoten. De wortels zouden dan moeten verbranden. Dit is helaas niet effectief genoeg. Er zijn meer methoden om de plant te bestrijden, maar helaas al even onsuccesvol. Het meest belovend lijkt het Heemskerke experiment. Daar smoren ze de woekerplant met dik landbouwfolie, zodat hij uiteindelijk stikt en afsterft. De plant kan drie meter diep zitten. De Westzanerdijk kun je natuurlijk niet afgraven. Wellicht wel smoren?

Een stukje geschiedenis

De Japanse duizendknop komt oorspronkelijk uit Japan, China, Taiwan en Korea. De plant is door een arts, notabene in dienst van Nederlandse staat, in 1823 uit Japan als tuinplant naar Nederland gebracht. Vanuit de Hortus in Leiden heeft de soort zich verspreid over heel Nederland en de rest van Europa. In Nederland is de soort pas na 1950 op grote schaal gaan verwilderen door het storten van tuinafval met plantenresten. Inmiddels komt de soort in vrijwel heel Nederland voor.

De aanwezigheid van Japanse duizendknop betekent extra beheerwerkzaamheden, zoals monitoring, voorlichting personeel, bestrijding en nazorg. Extra kosten kunnen ook zitten in voorzorgsmaatregelen om verdere verspreiding te voorkomen zoals schoonmaken van landbouwmachines, reinigen van grond, controleren van grond op aanwezigheid van Japanse duizendknop. U kunt helpen om in ieder geval geen duizendknop in uw tuin te dulden. Op internet zijn interessante video's te zien, zoals <http://wqd.nl/E1GQ>, om de woekerplant enigszins te temmen.

